

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת גיטין

דפים ח - יד, פרשת ויחי תשע"ז

דרך ישרה תמצית הדף

ג' דף ח'

*גבול צפון א"י. *הנסין שבים. *מביא בספינה. *עציץ נקוב ע"ג יתדות. *סוריא כח"ל. *כא"י.

א. גבול צפון של א"י 1. במשנה משמע דעכו בגבול. 2. בבריתא דמהלך מעכו צפונה לכזיב עדיין א"י, ותירץ דרצועה נפקא.

ב. הנסין שבים הגדול הוא א"י 1. לר"י באוקיינוס בין קפלוריא לנחל מצרים. 2. לרבנן חוט מתוח מטורי אמנון עד נחל מצרים.

ג. מביא גט בספינה פליגי אם כמביא בא"י או בחו"ל, ונחלקו 1. במח' ר"י ורבנן בזורע בספינה שאינה גוששת, דר"י פוטר ממעשר ושביעית 2. ככו"ע, והחילוק בין וספינה גוששת הוא א"י. 3. נהרות א"י כא"י, ופליגי בים הגדול היכן א"י.

ד. עציץ נקוב ע"ג יתדות 1. להו"א במח' ר"י ורבנן אם אוירא כמונח דמי או דבעי דוקא מונח על הקרקע. 2. אף לר"י הוא כמחובר, דשאני ספינה שבורחת. 3. אף לרבנן כתלוש כיון דמפסיק אויר, משא"כ מיא דסמיכי.

ה. סוריא כח"ל לגבי: 1. עפרה טמא. 2. מוכר עבדו לסוריא יצא לחירות. 3. מביא גט משם כמביא מחו"ל.

ו. סוריא כא"י לגבי: 1. חייבת במעשר ובשביעית, כמ"ד כיבוש יחיד הוא כיבוש. 2. הרוצה להכנס לה בטהרה בשידה נכנס, דגזרו רק על גושה. 3. הקונה בה שדה כותב שטרו בשבת ע"י גוי.

ג' דף ט'

*קנין נכסים לעבד. *שייר קרקע. *שכ"מ שעמד. *עוררין. *א"א לומר בפ"נ. *שוה גט לשחרור. *שוין. *לא מייתי להו.

א. כתב לעבד כל נכסי קנוין לך 1. להו"א דאביי מתוך שקנה עצמו קנה נכסים. 2. למסקנא דאביי לא קנה עצמו מתוך שלא קנה נכסים. 3. לרבא פלגינן דיבורא, וקנה רק עצמו ולא נכסים.

ב. מחלוקת כותב כל נכסיו לעבדו ושייר קרקע, דלר"מ לא קנה ולר"ש קנה 1. להו"א פליגי בפלגינן דיבורא, וקשיא על ר"נ דפסק כר"מ ופסק דפלגינן דיבורא. 2. למסקנא פליגי אי הוא כרות גיטא, ולעולם לכו"ע אמרינן פלגינן דיבורא.

ג. פסקי ר"נ בשכ"מ שכתב כל נכסיו לעבדו ועמד 1. חוזר בנכסים, כדין מתנת שכ"מ שהבריא. 2. לא

חוזר בעבד, דיצא עליו שם בן חורין.

- ד. איזה עוררין 1. מקשינן אם חד, אין פחות משנים. 2. תרי, הא הוי תרי ותרי ומאי חזית דסמכת. 3. למסקנא ערער דבעל.
- ה. אינו יכול לומר בפ"נ: 1. חרש, אינו בר הבאה, שאינו בן דעת. 2. למסקנא שנתן כשהיה פקח ולא הפסיק לומר בפ"נ עד שנתחרש.
- ו. שוה גט לשחרור 1. מוליך ומביא לומר בפ"נ. 2. עד כותי כשר. 3. בערכאות עכו"ם פסולים. 4. לר"מ דאם רצה לחזור לאחר שנתן לשליח הולכה חוזר.
- ז. דינים נוספים ששוין גט ושחרור 1. עדים שלא יודעים לחתום מקרעין ניר חלק, לת"ק דרשב"ג, ופסקינן כרשב"ג דרק בגיטין. 2. שלח שליח ומת, לא יתנו לאחר מיתה, ולא תני דאיתא בשאר שטרות. 3. לשמה, לרבה היינו מוליך ולרבא קשיא. 4. פסול מחובר.
- ח. טעמא דלא מיתי דינים אלו 1. להו"א דהו פסולי דאוריתא ונדחה. 2. למסקנא מביא מה שאין בקידושין.

פדף י'

*עד כותי בגט. *ישראל לבסוף. *מעשה דר"ג.

- א. עד אחד כותי כשר רק בגיטין, ומתני' מני: 1. לת"ק דמצת כותי מותרת, א"כ ה"ה דכשר בשאר שטרות. 2. לרשב"ג דרק במצוות שהחזיקו, אם בן אף שתי עדים. 3. למסקנא מתני' כר"א דלא בקיאים בדקדוקי מצוות, לכן בסתמא פסול.
- ב. עד כותי וחתם ישראל לבסוף 1. בגט כשר דש"מ כותי חבר הוא, דעדי הגט חותמין יחד. 2. בשאר שטרות פסול, שמא הישראל חתם למטה ושבק רווחא.
- ג. מעשה דר' גמליאל 1. עד אחד, ותני עדו. 2. שתי עדים, וחסורי מחסרא דפליג ר"ג ומכשיר תרי.

פדף י"א

*ערכאות במתנה. *בגיטין. *הדיוט גוי. *שטרא פרסאה. *שמות עכו"ם. *תופס לבע"ח. *עשיר המלקט לעני.

- א. שטרי מתנה בערכאות 1. לל"ק דת"ק כשר מדינא דמלכותא. 2. לל"ב פסול, ובכלל גיטי נשים. 3. לר"ש כשרים.
- ב. גיטין בערכאות 1. לת"ק פסול. 2. לר"ש כשר בעדי מסירה ושמות גויים מובהקין.
- ג. שטרות בהדיוט עכו"ם 1. ר"ע מכשיר וחכמים פוסלים בשטרות ומכשירים בגיטין. 2. לרשב"ג גיטין כשרים דוקא במקום שישראל כלל לא חותמין בשטרות.
- ד. שטרא פרסאה מגבין מבני חרי בעדי מסירה, ולא ממשעבדי דליכא קלא. ואירי 1. דידעי העדים לקראו. 2. באפיצן. 3. וכן שחזר מענינו של שטר.
- ה. ישראלים בשמות עכו"ם מתי כשר 1. בגט מא"י דוקא שמות שאינם שכיחים. 2. בחו"ל בכל גווני, כיון דרובא הכי.
- ו. תופס לבע"ח במקום שחב לאחרים במתני' דהשליח זוכה לעבד 1. להו"א ש"מ דקני. 2. למסקנא משום דאומר תנו כאומר זכו דמי.
- ז. עשיר המלקט לעני לר"א זכה ולחכמים לא, ופליגי 1. להו"א בתופס לבע"ח במקום שחב לאחרים. 2. למסקנא לעולם אף לר"א לא קנה, והכא זוכה משום דיכול להפקיר נכסיו. 3. לרבנן לעולם קנה, והכא לא זכה משום קרא לא תלקט לעני.

*עשה עמי ואיני זנך. *בערי מקלט. *בהקדש. *דמי היזק עבד. *זכות להשתחרר.

- א. עשה עמי ואיני זנך בעבד, השמועות: 1. מתנ"י שאם רוצה שלא לזון עבדו רשאי, ודחי בא"ל צא מעשי ידיך למזונותיך. 2. גלה לערי מקלט מע"י לרבו ואינו חייב לזונו, ודחי דא"ל צא מע"י. 3. מחי תנאים האם יכול עבד לומר לרבו בשני בצורת פרנסני או הוציאני לחירות, מאי לאו פליגי אי יכול האדון לומר עשה עמי. ודחי דא"ל צא מע"י, ופליגי האם ירחמו עליו טפי אילו ישתחרר. 4. מקדיש ידי עבדו, לוח ואוכל ועושה ופורע ש"מ יכול. ודחי במעלה לו מזונות, ולווח להעדפה. 5. מקדיש ידי עבדו עושה ואוכל, ואירי כשאינו מעלה מזונות, ש"מ לרב אינו יכול לומר. 6. קוטע יד עבדו נותן שבתו ורפואתו לאדון והעבד ניזון מהצדקה, ש"מ יכול לומר כן.
- ב. הקושיות בברייתא דערי מקלט, דלא איירי באמר לו צא מעשי ידיך 1. מעשי ידיו אמאי לרבו, להעדפה. 2. נקט ערי מקלט, דהו"א וחי יעשו חיותא טפי. 3. אשה דבעלה חייב במזונותיה, ומוקי בדלא ספקה. 4. סיפא דרשאי לומר לה צאי, הינו בספקה. 5. הקמ"ל באשה, דלא נימא כל כבודה פנימה.
- ג. הקושיות בברייתא דהקדש 1. אמאי לוח ואוכל, להעדפה. 2. שרי העדפה, דלהקדש ניחא דלישבח עבדיה. 3. כיצד עושה ופורע, בפחות פחות משו"פ דלא קדיש.
- ד. דמי היזק העבד 1. שבת לאדון. 2. רפוי לעבד. 3. צער שבא מסמא חריפא, לאדון.
- ה. מחלוקת ר"מ ורבנן האם זכות לעבד להשתחרר 1. לר"מ חוב הוא, שעבד כהן פוסלו מתרומה, ובישראל אוסרו בשפחה כנענית דניחא ליה בהפקירא. 2. לחכמים הוי זכות, דהאדון לא חייב מזונות לעבד. ואף שהאדון לא יכול לשחררו בע"כ בזריקת גט לד"א משום שיברח, יכול למכרו לישראל וכן יאסרנו בתרומה.

*תנו מנה. *כאידיך. *אופן מעמד שלשתן. *כהלכתא בלא טעמא.

- א. תנו מנה לאיש פלוני יתנו לאחר מיתה, ודווקא בצבורין. ואירי דהנותן 1. בבריא, וקשה הא לא משך, ומתריך דקנה במעמד שלשתן. 2. בשכיב מרע, וקשה הלא דבריו ככתובין, אלא חיישינן שהתכוון למנה קבור.
- ב. לא אמרי כאידיך: 1. ר"פ בבריא, דס"ל מהני מעמד שלשתן אף במלוה דלהוצאה ואינו צבור. 2. ר"ז בשכ"מ, כיון דא"צ לומר תנו כר"ש שזורי, ודחי לימא מתנ"י כרבנן.
- ג. מעמד שלשתן כיצד מהני: 1. נעשה כאומר בשעת מתן מעות שמשתעבד לכל מי שיבא מחמתך, ודחי ממקנה לנולד אח"כ וכי לא יחול. 2. בההיא הנאה שנהיית הלואה חדשה גמר הלוח ומשעבד, ודחי מהיבא דמקנה להני דכפתי ושקלי לאלתר. 3. למסקנא עשאוה כהלכתא בלא טעמא.
- ד. שוינהו רבנן כהלכתא בלא טעמא 1. קנין מעמד שלשתן. 2. מקנה לאשתו, שעשאה רק אפוטרופא. 3. משיא בנו גדול בבית, דקנה הבית.

*חזרה בשלח חובו. *הולך מנה ומת. *הדיעות. *ברייתא דהולך. *ר"ש הנשיא.

- א. שלח חובו ע"י שליח, לרב לא חוזר ולשמואל חוזר. ופליגי 1. להו"א בהולך כזכי או לא. 2. למסקנא לכו"ע כזכי, ופליגי אי אמרינן מתוך שנשאר חייב באחריות יכול לחזור או לא.
- ב. הולך מנה לפלוני ומת, תני חדא יחזרו למשלח, ואידך ליורשי המקבל. ופליגי 1. להו"א בהולך

כזכי. 2. לכו"ע לאו כזכי, ובבריא יחזיר למשלח ובשכ"מ למקבל. 3. בשכיב מרע, ויחזור למשלח כשהמקבל כבר מת בשעת מתן מעות. 4. בבריא, ויתן למקבל כשמת הנותן בחיי המקבל, דמצוה לקים דברי המת.

- ג. הדיעות בהולך מנה ומת 1. לת"ק בלא מצאו יחזיר למשלח. 2. מת משלח, לר"נ ור"י יחזיר ליורשי משלח. 3. י"א ליורשי המקבל. 4. לר"י הנשיא מצוה לקים דברי המת. 5. לחכמים יחלוקו. 6. כאן אמרו שודא עדיף, במקום ספיקא. 7. ר"ש הנשיא מייתי מעשה דאמרו יחזרו ליורשי המשלח.
- ד. המחלוקת בברייתא דהולך 1. להו"א בהולך כזכי. 2. למסקנא לכו"ע בבריא לאו כזכי, אלא אירי בשכ"מ, ובמח' ר"א ורבנן האם שכ"מ שנותן צריך להקנות או דסגי באמירה.
- ה. הלכתא כר"ש הנשיא דאמר ליורשי משלח 1. אי בריתא בשכ"מ, קשיא דקי"ל דברי שכ"מ ככתובין וכמסורין. 2. אי בבריא, קשיא דקי"ל מצוה לקים דברי המת. 3. למסקנא בבריא, וגרסינן יחזרו למשלח, ולא אירי שמת.

שאלות לחזרה ושינון

- ה' ד. שטרא פרסאה, האופן (3) ודינו.
- ה. ישראלים בשמות עכו"ם מתי כשר (2)
- ז. תופס לבע"ח כשחב לאחרים ממשנתנו (2)
- ז. מח' ר"א ורבנן בעשיר המלקט לעני (2)
- דף י"ב
- א. השמועות בעשה עמי ואיני זנך בעבד (6)
- ב. הקושיות בבריתא דגלות דלא אמר צא מע"י (5)
- ג. הקושיות בבריתא דהקדש (3)
- ד. דיני תשלומי חבלת עבד (3)
- ה. מחלוקת ר"מ ורבנן בזכות לעבד להשתחרר (2)
- דף י"ג
- א. תנו מנה אירי בצבורין, מיהו הנותן (2) ומ"ט.
- ב. מ"ט לא אמרי כאידך (2)
- ג. מ"ט דמהני מעמד שלשתן (3)
- ד. מה הוו כהלכתא בלא טעמא (3)
- דף י"ד
- א. במאי פליגי בדין חזרה גבי הולך מנה לפלוני (2)
- ב. במאי פליגי גבי הולך מנה לפלוני ומת, למי חוזר (4)
- ג. הדיעות בבריתא בשולח מתנה ומת (7)
- ד. במאי פליגי בבריתא (2)
- ה. הלכתא כר"ש הנשיא, במאי מוקמינן (3) הדרן!
- ח' א. גבול צפון של אי"י (2)
- ב. הנסין שבים, הגדול עד היכן אי"י (2)
- ג. במאי פליגי במביא גט בספינה אי הוי כא"י או כחו"ל. (3)
- ד. דין עציץ נקוב ע"ג יתידות (3)
- ה. לענין מה סוריא כחו"ל (3)
- ו. לענין מה סוריא כא"י (3)
- ט' א. דין כתב לעבד כל נכסי קנוין לך (3) ומ"ט.
- ב. במאי פליגי בכתב כל נכסיו לעבדו ושייר קרקע (2)
- ג. פסקי רב נחמן בשכ"מ שעמד (2)
- ד. באילו עוררין אירי (3)
- ה. אינו יכול לומר בפ"נ, מיהו (2)
- ו. שוה גט אשה לשטר שחרור (4)
- ז. אופנים נוספים (4)
- ח. מ"ט לא הביאו לאופנים אלו (2)
- י' א. מתניי דעד כותי כשר כמאן (3) ומ"ט.
- ב. דין עד כותי בשטרות (2) ומ"ט.
- ג. באיזה שטר הכשיר ר"ג (2)
- י"א א. דין שטרי מתנה אצל ערכאות. (3)
- ב. דין גיטין בערכאות (2)
- ג. דין שטרות בהדיוט בעכו"ם (2)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 	יבמות 	ברכות עם מחודדין בפיך.
עבודה זרה הוריות 	כתובות 	שבת מהדורה חדשה.
מחודדין בפיך 	נדרים 	עירובין
זבחים 	נזיר סוטה 	פסחים
מנחות 	גיטין 	שקלים ר"ה
חולין 	קידושין עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא 	יומא
בכורות עם הקדמות ומושגים 	בבא קמא 	סוכה
ערכין-תמורה 	בבא מציעא 	ביצה תענית
כריתות-מעילה 	בבא בתרא א-ב 	מגילה-פורים עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א
נדה 	סנהדרין א-ב עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא. 	מו"ק חגיגה

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דרך ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

||| ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~168~

המערכת